

Ano ang 'Theoretical Framework' sa isang phenomenological na pag-aaral?

Ang teoretikal na balangkas ay ang hanay ng mga teorya o pananaw na ginagamit bilang lente sa pagâ€‘intindi at pagpapaliwanag ng datos. Sa phenomenological na pananaliksikâ€”na nakatuon sa â€‘lived experienceâ€’ ng mga kalahokâ€”karaniwan mong ginagamit ang teorya bilang sensitizing concepts o interpretive lens, hindi bilang mahigpit na template na pipilitin ang mga karanasan. Mahalaga ring ipaliwanag kung paano mo ito gagamitin (bilang gabay sa pagbuo ng tanong, bilang lens sa pagâ€‘interpret o sa diskusyon).

Paano pumili ng angkop na teoretikal na balangkas (hakbangâ€‘hakbang)

1. **Tukuyin ang pokus ng iyong fenomenolohiya.** Halimbawa: proseso, emosyonal na karanasan, epekto ng pamilya/kapaligiran, identity formation, o decisionâ€‘making factors.
2. **Pumili ng phenomenological orientation.** Descriptive (Husserlian) kung layunin ang paglalarawan ng esensya ng karanasan; Hermeneutic (Van Manen, Gadamer) kung layunin ang interpretasyon at kahulugan na binuo sa konteksto.
3. **Magdesisyon kung gagamitin ang teorya bilang lens o bilang istruktura.** Sa marami sa phenomenology, mas ligtas gumamit ng teoriya bilang sensitizing concepts (mga ideyang magbibigay direksyon sa obserbasyon) kaysa ipilit ang coding categories.
4. **Pumili ng isa o kombinasyon ng mga teoryang akma sa iyong paksa.** Piliin ang mga teoryang may malinaw na ugnayan sa pagpili ng medyor: career development, identity, socioâ€‘cultural influence, motivation, at decision making.
5. **I-justify sa metodolohiya.** Ipaliwanag bakit pinili mo ang teorya at paano ito ginagamit sa pagbuo ng interview guide, pagâ€‘analisa at pagâ€‘interpreta ng resulta.

Makatotohanang listahan ng teorya na maaaring gamitin at paano iâ€‘apply

• **Social Cognitive Career Theory (SCCT) â€” Lent, Brown & Hackett (1994)**

Key: selfâ€‘efficacy, outcome expectations, personal goals. Application: gamitin para unawain paano ang kumpiyansa at inaasahang resulta (e.g., work prospects) ng estudyante ay nakaapekto sa pagpili ng medyor. Magbigay ng questions tungkol sa paniniwala sa sariling kakayahan at inaasahang benepisyo ng kurso.

• **Hollandâ€™s RIASEC (Vocational Personality) â€” Holland**

Key: pagkakatugma ng personalidad at kapaligiran (Realistic, Investigative, Artistic, Social, Enterprising, Conventional). Application: gamitin para suriin kung paano nakikita ng estudyante ang sarili at ang kursong pinipili nilang tumutugma sa kanilang identity o personalidad.

• **Personâ€‘Environment Fit**

Key: fit/bagay ng estudyante sa akademikong kapaligiran. Application: i-explore kung nararamdaman ng magâ€‘aaraal na ang medyor ay akma sa kanilang mga halaga, estilo ng pagkatuto, at layunin.

• **Selfâ€‘Determination Theory (Deci & Ryan)**

Key: autonomy, competence, relatedness; motibasyon (intrinsic/extrinsic). Application: alamin kung ang pagpili ay dahil sa panloob na interes o panlabas na salik (pamilya, sweldo, status).

- **Bourdieu: Habitus, Capital, Field**

Key: social background, cultural/educational capital. Application: suriin kung paano nakaaapekto ang pamilya, socioeconomic status, at mga network sa pagpili ng medyor.

- **Schlossberg's Transition Theory**

Key: pagharap sa pagbabago (situation, self, support, strategies). Application: gamitin kung sinusuri mo ang karanasan ng mga estudyante na nagâ€˜transition mula senior high o trabaho patungong kolehiyo at kung paano nila pinipili ang medyor sa kontekstong iyon.

- **Erikson / Identity Development**

Key: identity exploration at commitment (Adolescence/Young Adulthood). Application: ibig sabihin ng pagpili ng medyor sa identity formation ng magâ€˜aaral.

- **Theory of Planned Behavior (Ajzen)**

Key: attitude, subjective norms, perceived behavioral control. Application: epektibo kung nais suriin papel ng social norms (pamilya, guro) at perceived control sa desisyon.

- **Phenomenological lenses â€” van Manen, Husserl, Heidegger**

Key: pagtuon sa esensya at kahulugan ng karanasan. Application: gamitin bilang pangunahing filosopiya ng pamamaraanâ€”pagtanong ng openâ€˜ended, bracketing (kung descriptive), at malalim na interpretasyon (kung hermeneutic).

Praktikal na mungkahi: paano gamitin ang teorya sa iyong pag-aaral

1. **Sa pagbuo ng research questions at interview guide:** Iâ€˜derive ang mga tanong mula sa teorya. Halimbawa, gamit ang SCCT: "Paano nakaaapekto ang paniniwala ninyo sa inyong kakayahan sa pagpili ng medyor?"
2. **Bilang sensitizing concepts sa analysis:** Huwag agad magâ€˜categorize; hayaang lumitaw ang mga tema natural, pagkatapos ay iâ€˜relate ang mga temang ito sa teorya sa phase ng interpretasyon.
3. **Paghahambing at paglilinaw:** Iâ€˜explain kung alin sa mga teorya ang mas nakatulong magpaliwanag ng partikular na aspeto ng karanasan (hal. motibasyon vs. social influence).
4. **Sa pagsulat ng kabanata ng teoretikal na balangkas:** Ipakilala ang mga pangunahing teorya, magbigay ng maikling literature support, at malinaw na iâ€˜justify bakit sila relevantâ€”lalo na sa phenomenological lens ng iyong metodolohiya.

Sample interview prompts na nakaâ€˜link sa teorya

- SCCT: "Ano ang iniisip ninyo na makukuha ninyo mula sa kursong ito? Paano ito nakaaapekto sa pagpili ninyo?"
- SDT: "Ano ang pinakaâ€˜nakakaengganyo sa kursong itoâ€”ang personal na interes, o dahil sa inaasahang kabayaran/pressure?"

- Bourdieu: "Paano nakaapekto ang inyong pamilya o mga kakilala sa desisyon ninyo? May mga halimbawa ba ng payo o impluwensya?"
- Phenomenological: "Ikwento ninyo nang detalyado ang araw na kayo ay nagpasiya ng medyorâ€”ano ang inyong naramdaman, naalala, at iniisip?"

Halimbawa ng coding/theme mapping (payak na illustration)

- Data excerpt: "Pinili ko dahil sabi ng mga magulang na stable daw ang trabaho." â† Code: parental influence (Bourdieu / Subjective norms)
- Data excerpt: "Mas gusto ko magâ€‘design kaysa magâ€‘excel sa math." â† Code: personal interest (SDT / RIASEC Artistic)
- Data excerpt: "Hindi ako sigurado sa kakayahan ko pero gusto ko subukan." â† Code: selfâ€‘efficacy tension (SCCT)

Pangatapos: praktikal na payo at etika

- Sa phenomenology, iâ€‘prioritize ang boses at konteksto ng kalahok; huwag pilitin ang kanilang sagot magâ€‘fit sa isang teorya.
- Gamitin ang teorya bilang pamamaraang pangâ€‘interpretasyon sa discussionâ€”ipakita kung paano sinusuportahan o hinahamon ng empirical na datos ang teorya.
- Iâ€‘cite ang pinagmulan ng teorya sa iyong sulatin at ipaliwanag kung paano nakaapekto ito sa disenyo at interpretasyon.

Rekomendasyon

Para sa paksang 'Karanasan ng mga magâ€‘aaraal sa pagpili ng medyor', magandang kombinasyon ay: isang phenomenological orientation (hal., hermeneutic phenomenology) + isa o dalawang middleâ€‘range theories tulad ng SCCT at Bourdieu (upang masaklaw ang indibidwal na motibasyon at sosyalâ€‘kultural na impluwensya). Gumamit ng teorya nang maingatâ€”bilang lens sa interpretasyon, hindi bilang hulmahan na magpapatigil sa natural na paglitaw ng kahulugan.

Kung gusto mo, maaari kong tulungan kang: 1) pumili ng isa o dalawang teoryang ilalagay sa iyong proposal, 2) gumawa ng sample theoretical framework paragraph para sa thesis mo, o 3) bumuo ng interview guide base sa napiling teorya.